

**Liik
enne
vira
sto**

Tekniset asiakirjat 2016
Urakkaesittelyt

Heikki Lappalainen 15.2.2016

Tekniset asiakirjat 2016 alkaviin alueurakoihin

- Maanteiden hoidon ja ylläpidon tuotekortit [30.1.2015](#)
- Maanteiden talvihoito, Laatuvaatimukset [30.1.2015](#)
- Mikä muuttui, on esitetty tiivistetysti [urakkaesittelyaineistossa 30.1.2015](#)

- Uusia tai päivitettyjä ohjeita
  - Menetelmäkuvaus ja laatuvaatimukset jatkuvatoimisille kitkamittareille [25.8.2015](#)
  - Tien melusteiden suunnittelu [LO 21/2015](#)
  - Liikenne tietyömaalla, Tienrakennustyömaat (päivitettävänä, luonnos e-urakassa)
  - Radanpidon turvallisuusohjeet (TURO) [LO 6/2015](#)
  - Sähkö- ja telejohdot ja maantiet LO [22/2015](#)

Tienrakenustyömaat LO 1/2016

- Korvaa ohjeen TIEH 2200053-v-09
- Ohje tarkoitettu tien rakentamiseen / parantamiseen, siltojen rakentamiseen / korjaamiseen
- Ohjeistusta tilaajalle hankkeen valmistelua ja valvontaa varten sekä urakoitsijalle työmaiden liikennejärjestelyjen toteutukseen
- Ohjekuvat liikenteenohjauksesta erityyppisillä työmailla
- Ohjekuviin päivitetty muissa ohjepäivityksissä tehdyt muutokset
- Uutena asiana: vaatimus käyttää törmäysvaimentimella varustettua ajoneuvoa suojaamassa liikennejärjestelyjen tekemistä ja purkamista moottoriteillä.

- Osasta ohjekuvista laaditaan Liikenneviraston sivuille helposti muokattavat ppt-versiot.

Kysymykset tietyömaalla ohjeisiin liittyen Tapio Syrjäselle (Pirkanmaan ELY-keskus)

Työkohtainen tarkennus (pohja)

- **Yleistä:** Tässä urakassa törmäysvaimenninta (TMA) tulee käyttää kaikissa kunnossapitotöissä, poislukien nopeasti liikkuvat kunnossapitotyöt, yksi- ja kaksiajorataisilla teillä seuraavilla tieosuuksilla. **Voidaan täsmentää lisäkirjeellä, seuraavassa luonnostelua:**
  - Aurauksessa ja liukkaudentorjunnassa ei TMAta vaadita. Muissa töissä TMA on oltava ks. Kunnossapitotyöt ohje LO 3/2015, jossa työt kerrottu jo 2-ajorataisen teiden (pysyvä rajoitus 60 km/h tai yli) osalta, sama laajenee vilkkaimmille 1-ajorataisille teille.
    - Pinnan tasaus
    - Lumivallien madaltaminen ja sohjo-ojien teko
    - Liikennemerkkeihin, reunapaaluihin ja aurausviittoihin liittyvät työt
    - Harjaukset, varusteiden ja laitteiden pesut
    - Siltojen hoito, kannelta tapahtuvat työt
    - Niitto ja vesakonraivaus
    - Päällysteiden paikkaus
    - Reunantäyttö ja palteenpoisto jne.
    - **Sitten harkinnassa säännön vahvistava poikkeus:**
  - TMAta ei vaadita lyhytkestoisissa vähäisissä töissä, jotka voidaan suorittaa turvallisesti (esine tai roska pois ajoradalta, luvattoman mainoskyltin kyytiin otto tms.)

Työkohtainen tarkennus (pohja)

- **Talvihoito:** Korotetun kevyenliikenteen väylän reunakivilinjan on pysyttävä koko pituudeltaan selvästi näkyvissä.
- Epätasaisuutta aiheuttavien loska- ja lumivallien jäätyminen linja-autopysäkeille, pysäkkikatosten edustoille ja pysäkkien jalankulkuteille on estettävä.
- Mikäli tasoristeyksen kohdan talvihoidossa (ks. Talvihoidon laatuvaatimukset) ennakoivasta ja huolellisesta työtavasta huolimatta pääsee syntymään tilanteita joissa:
  - aurasakarhetta siirtyy radalle tai sen läheisyyteen raideliikennettä tai tieliikennettä vaarantavasti, eikä sitä saa aurasikalustolla turvallisesti poistettua
  - tasoristeyksen kohdalla polanne pääsee aurauksista huolimatta talven aikana paksuuntumaan niin, että se haittaa tai vaarantaa liikennettä (pykälät, urat jne.)
  - lunta pääsee kasaantumaan niin, että puolipuumilaitteiden toiminta vaarantuu
  - em. tilanteista ja muista vastaavista raide- tai tieliikennettä vaarantavista tilanteista on tehtävä välittömästi ilmoitus alueelliseen käyttökeskukseen (ks. liite 7a).

Työkohtaisen tarkennuksen liite 7a

Jännitekatkot ja työmaadoitukset työskenneltäessä sähköradan ylittävällä sillalla:

- Ota yhteyttä Liikenneviraston kyseisen alueen rataisännöitsijään saadaksesi alueen sähkökunnossapitäjän yhteystiedot:
  - [Etelä-Suomi](#)
  - [Itä-Suomi](#)
  - [Länsi-Suomi](#)
  - [Pohjois-Suomi](#)
- Ota yhteyttä sähkökunnossapitäjään ja kerro seuraavat tiedot:
  - kohteen nimi
  - tarvittava työaika
  - tehtävät työt
  - työstä vastaavan henkilön nimi yhteystietoineen
- Jännitekatko tulee anoa 2 viikkoa ennen työn aloittamista, jännitekatkon vähimmäispituus 0,5 h.

Jännitteisen ratajohdon yläpuolella työskentely on kielletty

Lisätietoja antavat käyttökeskusalueen käytönjohtajat, kysy yhteystiedot [rataisännöitsijältä](#).

Työkohtaisen tarkennuksen liite 7a

Tasoristeysten hoidon yhteydessä vika- ja puuteilmoitukset radan kunnossapitäjälle:

Perehdy huolella alueurakan tasoristeysten hoitoa koskeviin velvoitteisiin. Epäselvissä tilanteissa kysy lisätietoja [rataisännöitsijältä](#), jolta saat myös ajantasaiset radan kunnossapitäjän yhteystiedot. Akuuteissa tilanteissa toimi seuraavasti:

- Ota yhteyttä alueelliseen käyttökeskukseen (ks. oheinen kartta):
  - **Helsingin käyttökeskusalue**, Etelä-Suomi 040 6737 841
  - **Tampereen käyttökeskusalue**, Länsi-Suomi 040 6737 982
  - **Kouvolan käyttökeskusalue**, Itä-Suomi 040 6737 492
  - **Oulun käyttökeskusalue**, Pohjois-Suomi 040 6737 845

Kerro seuraavat tiedot:

- tasoristeuksen sijaintitiedot
- vikailmoitus, esim. kansirakenne rikki
- akuutti näkemien vesomistarve (mikäli työ ei kuulu enää hoidon alueurakkaan)
- raideliikennettä vaarantavasti lunta tai karhetta radalla tai sen läheisyydessä (älä jätä vaarantavaa aorauskarhetta radalle, älä kasaa lunta näkemäalueelle)
- liikennettä haittaava polanne tasoristeyksessä (vastuuraja kannen reuna)
- puolipuomilaitteiden toiminta vaarantuu (älä kasaa lunta laitteiden juureen)
- ilmoittajan nimi yhteystietoineen

Työkohtainen tarkennus (pohja)

PEHKO projekti: Talvihoitoon liittyvien asioiden huomioiminen joiltakin osin kaikissa 2016 alkavissa urakoissa.

- Vallin madallusta (työjälki) tarkennetaan päällystetyn tieverkon osalta seuraavasti:
  - Vallien madallus tehdään aina riittävän leveästi ($\geq 1,5$ m) siten, että vallin korkeus on 20 cm ja tien reuna jää selvästi näkyviin.
- Sohjo-ojien tekoa tarkennetaan päällystetyn tieverkon osalta seuraavasti:
  - Sohjo-ojat tehdään koko tiepituudella siirtämällä lumivallia siten, että luiskan yläreuna paljastuu tien pinnan tason alapuolelle vähintään 1,0 m:n leveydeltä sisäluiskan kaltevuudessa. Samalla tien reunassa oleva polanne poistetaan.
  - Sohjo-ojien teko on ajoitettava sulamiskauden alkuun niin, että vesien valuminen ajoradalle, liikennettä vaarantavat jäätämiset ja päällystevauriot vältetään. Tilaaja voi määrätä sohjo-ojien teon ajankohdan. Toimenpideaika sohjo-ojien teolle on 1 viikko. Runsaan lumisateen takia sohjo-ojat on aukaistava tarpeen mukaan uudelleen liikenneturvallisuuden varmistamiseksi niin, että tien reuna on näkyvissä.

Työkohtainen tarkennus (pohja) viheralueiden hoito

Tasoristeysten näkemäraivaukset siirtyvät ratakunnossapidon urakoihin sitä mukaa kun niitä tulee uudelleen kilpailutukseen alkaen vuodesta 2013. Ratakunnossapidon urakoiden kilpailutusaikataulu on esitetty Liikenneviraston nettisivulla.

Ratakunnossapidon kilpailuttaminen 2015 - 2020 (päälysrakenne ja turvalaitteet & sähkörata & asema- ja laiturialueet)

	Toteutunut kilpailutus
	Sopimuskausi
	Kilpailuttaminen
	Uusi sopimuskausi

KOHDE	SOPIMUS PÄÄTTYY	2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020																																																																																																																																						
		ALUE 1: Uusimaa	31.3.2018					KILPAILUTUS								KILPAILUTUS																																																																																																																								
ALUE 2: Lounaisrannikko	31.3.2017		KILPAILUTUS											KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 3: (Riihimäki) - Kokkola	31.12.2016				KILPAILUTUS									KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 4: Rauma - (Pieksämäki)	30.11.2017			KILPAILUTUS										KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 5: Haapamäen tähti	31.1.2019	KILPAILUTUS						KILPAILUTUS							KILPAILUTUS																																																																																																																									
ALUE 6: Savon rata	31.10.2016				KILPAILUTUS									KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 7: Karjalan rata	30.9.2019	KILPAILUTUS						KILPAILUTUS							KILPAILUTUS																																																																																																																									
ALUE 8: Yläsavo	31.10.2020			KILPAILUTUS						KILPAILUTUS								KILPAILUTUS																																																																																																																						
ALUE 9: Pohjanmaan rata	30.4.2017				KILPAILUTUS									KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 10: Keski-Suomi	30.4.2017		KILPAILUTUS											KILPAILUTUS																																																																																																																										
ALUE 11 Kalnuu - (Oulu)	30.4.2020		KILPAILUTUS							KILPAILUTUS								KILPAILUTUS																																																																																																																						
ALUE 12: (Oulu) - Lappi	30.4.2020		KILPAILUTUS							KILPAILUTUS								KILPAILUTUS																																																																																																																						
Sähkövirta-vahvavirta	31.12.2017		KILPAILUTUS				KILPAILUTUS							KILPAILUTUS																																																																																																																										
Pohjois-Suomi																																																																																																																																								
Sähkövirta-vahvavirta	31.12.2017						KILPAILUTUS							KILPAILUTUS																																																																																																																										
E-S, I-S ja L-Suomi																																																																																																																																								
Asema- ja laiturialueet kunnossapito	31.08.2017				KILPAILUTUS					KILPAILUTUS				KILPAILUTUS																																																																																																																										
Etelä-Suomi																																																																																																																																								
Radan kunnossapidon kilpailuttaminen alkautuu niin, että operatiiviset kp-työt alkavat vuosittain loka- tai maaliskuussa (sähkötekniikka voi alkaa muulloinkin): kunnossapitovastuu vaihtuu molemmissa tapauksissa uuden kunnossapitokauden vaihteessa																																																																																																																																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">kesä</td> <td style="width: 10%;">heinä</td> <td style="width: 10%;">elo</td> <td style="width: 10%;">syys</td> <td style="width: 10%;">loka</td> <td style="width: 10%;">marras</td> <td style="width: 10%;">joulu</td> <td style="width: 10%;">tammi</td> <td style="width: 10%;">helmi</td> <td style="width: 10%;">maalis</td> <td style="width: 10%;">huhti</td> <td style="width: 10%;">touko</td> <td style="width: 10%;">kesä</td> <td style="width: 10%;">heinä</td> <td style="width: 10%;">elo</td> <td style="width: 10%;">syys</td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="background-color: yellow;">asiakirjojen valmistelu</td> <td colspan="3" style="background-color: lightgreen;">laskenta-aika</td> <td colspan="2" style="background-color: lightblue;">sopimusneuvottelut</td> <td colspan="8" style="background-color: blue;">valmistautumisaika</td> <td colspan="4" style="border-left: 2px solid red;">SOPIMUSKAUSI ALKAA -></td> </tr> <tr> <td colspan="19" style="text-align: center;">Alkukatselmus / kohteen näyttö</td> </tr> <tr> <td style="width: 10%;">tammi</td> <td style="width: 10%;">helmi</td> <td style="width: 10%;">maalis</td> <td style="width: 10%;">huhti</td> <td style="width: 10%;">touko</td> <td style="width: 10%;">kesä</td> <td style="width: 10%;">heinä</td> <td style="width: 10%;">elo</td> <td style="width: 10%;">syys</td> <td style="width: 10%;">loka</td> <td style="width: 10%;">marras</td> <td style="width: 10%;">joulu</td> <td style="width: 10%;">tammi</td> <td style="width: 10%;">helmi</td> <td colspan="5" style="border-left: 2px solid red;">MAALISKUU</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="background-color: yellow;">asiakirjojen valmistelu</td> <td colspan="3" style="background-color: lightgreen;">laskenta-aika</td> <td colspan="2" style="background-color: lightblue;">sopimusneuvottelut</td> <td colspan="8" style="background-color: blue;">valmistautumisaika</td> <td colspan="4" style="border-left: 2px solid red;">SOPIMUSKAUSI ALKAA -></td> </tr> <tr> <td colspan="19" style="text-align: center;">Alkukatselmus / kohteen näyttö</td> </tr> </table>																			kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys				asiakirjojen valmistelu				laskenta-aika			sopimusneuvottelut		valmistautumisaika								SOPIMUSKAUSI ALKAA ->				Alkukatselmus / kohteen näyttö																			tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	MAALISKUU					asiakirjojen valmistelu				laskenta-aika			sopimusneuvottelut		valmistautumisaika								SOPIMUSKAUSI ALKAA ->				Alkukatselmus / kohteen näyttö																		
kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys																																																																																																																									
asiakirjojen valmistelu				laskenta-aika			sopimusneuvottelut		valmistautumisaika								SOPIMUSKAUSI ALKAA ->																																																																																																																							
Alkukatselmus / kohteen näyttö																																																																																																																																								
tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	MAALISKUU																																																																																																																										
asiakirjojen valmistelu				laskenta-aika			sopimusneuvottelut		valmistautumisaika								SOPIMUSKAUSI ALKAA ->																																																																																																																							
Alkukatselmus / kohteen näyttö																																																																																																																																								

Työkohtainen tarkennus (pohja) viheralueiden hoito

Vesakonraivaukset:

- Urakkaan kuuluu kaataa ja käsitellä viiden vuoden aikana (maksimi 1000 kpl) yksittäisiä paksuja puita (**rungon halkaisija 1,3 m korkeudella yli 8 cm**), joita ei voida poistaa koneellisessa raivauksessa. Ennen työhön ryhtymistä on kohteista sovittava tilaajan kanssa ja selvitettävä puiden omistaja. Kaadettujen puiden määrät ja tierekisteriosoitevälit raportoidaan tilaajalle vuosittain. Avo-ojituksiin liittyvät puuston poistot eivät vähennä tätä määrää (tarkennus tässä, ellei UO:n kohdassa 1.5.2.2).
- Selvennöksenä tuotekortissa annettuun laatuvaatimukseen: Sorateilla vapaa liikennetilän määrittelyssä päällysteen reunaksi katsotaan soratien luiskan taite.
- Pohjavesisuojausten kohtien vihertyöt, ks. kohta 6.4. Pohjavesisuojuukset.
- Pumppaamoiden purkuputkien päät tulee puhdistaa esteettömän veden virtaamisen varmistamiseksi.

Sorateiden hoito:

- Kaikkien sorateiden kevätmuokkaus on tehtävä tiehöylällä tai ”Sorateiden kunnossapito” ([LO 1/2014](#)) mukaisella raskaalla traktorilanalla tai muulla vastaavalla tilaajan hyväksymällä raskaalla lanalla em. ohjetta noudattaen.
Työn viimeistelyyn kuuluu kulutuskerroksen tiivistys koko tien leveydeltä.

Sorastusmurskeen arvonalennus (lisäkirjeasia)

- **Oireettomalla soratiellä** (pintakelirikkoa ei esiinny normaalia soratietä enempää) sorastukseen käytettävässä murskeessa on oltava hienoainesta (0.063 mm) 8-15 %. Tilaaja voi harkintansa mukaan hyväksyä arvonalennusta vastaan murskeen käytön, jolla em. hienoainesmäärä jää alle 8 %:iin. Tällöin kohteen sorastuksen kokonaishintaa laskettaessa tarjouksen mukaisen sorastuksen yksikköhinnan (Y) sijaan käytetään alennettua yksikköhintaa (y), joka saadaan kaavalla:

$$y = Y - Y(8,0 - h) / 10, \text{ missä}$$

y = arvonalennusperusteisesti sovellettava sorastuksen yksikköhinta (€/tonni)

Y = tarjouksen mukainen alentamaton sorastuksen yksikköhinta (€/tonni)

h = sorastusmurskeen läpäisyprosentti 0,063 mm seulalla

- Niinpä jokainen puuttuva täysi hienoainesprosentti alentaa yksikköhintaa 10 %, Esim. kun hienoainesta (0,063 mm)

- 7,9 % => sovelletaan tarjouksen mukaista yksikköhintaa alennettuna 1 %:lla
- 7,0 % => sovelletaan tarjouksen mukaista yksikköhintaa alennettuna 10 %:lla
- 6,0 % => sovelletaan tarjouksen mukaista yksikköhintaa alennettuna 20 %:lla
- 3,0 % => sovelletaan tarjouksen mukaista yksikköhintaa alennettuna 50 %:lla

Sorastusmurskeen arvonalennus (lisäkirjeasia)

- Näytteen otto sorastukseen käytettävästä murskeesta tuotekortin mukaan. Rakeisuudet on esitettävä siten, että LO 1/2014 vaatimukset ovat helposti todennettavissa.
- Urakoitsija voi tilaajan kanssa erikseen sopien käyttää oireettomalla soratiellä hienoainesköyhää materiaalia ilman arvonalennusta osoittamalla luotettavasti näytteen otoin, että valmiin kulutuskerroksen rakeisuus on kaikilta osin LO 1/2014 (kuvat 15-16) vaatimukset täyttävä.
  - Tällöin valmiista kulutuskerroksesta on otettava ja analysoitava vähintään kolme näytettä kultakin sorastetulta tieltä edustavista paikoista. Tilaaja voi määrätä näytteenottokohdat.
  - Näytteet on otettava tien pinnasta välittömästi sorastuksen jälkeen homogenisoidusta kulutuskerroksesta (kulutuskerros kauttaaltaan irti kuoppien pohjia myöten, laitetaan muotoon, lisätään murske, sekoitetaan huolellisesti, laitetaan muotoon ja tiivistetään).
- Ennen sorastukseen ryhtymistä urakoitsijan on esitettävä tilaajan hyväksyttäväksi ne pintakelirikkoalttiiksi katsottavat soratiekohteet, joilla lisättävän sorastusmurskeen hienoainesvaatimusta voidaan ja on järkevää lieventää, sekä ne soratiekohteet, joilla vakavan pintakelirikko-ongelman takia on käytettävä esim. PAB-V 0-16 mursketta.

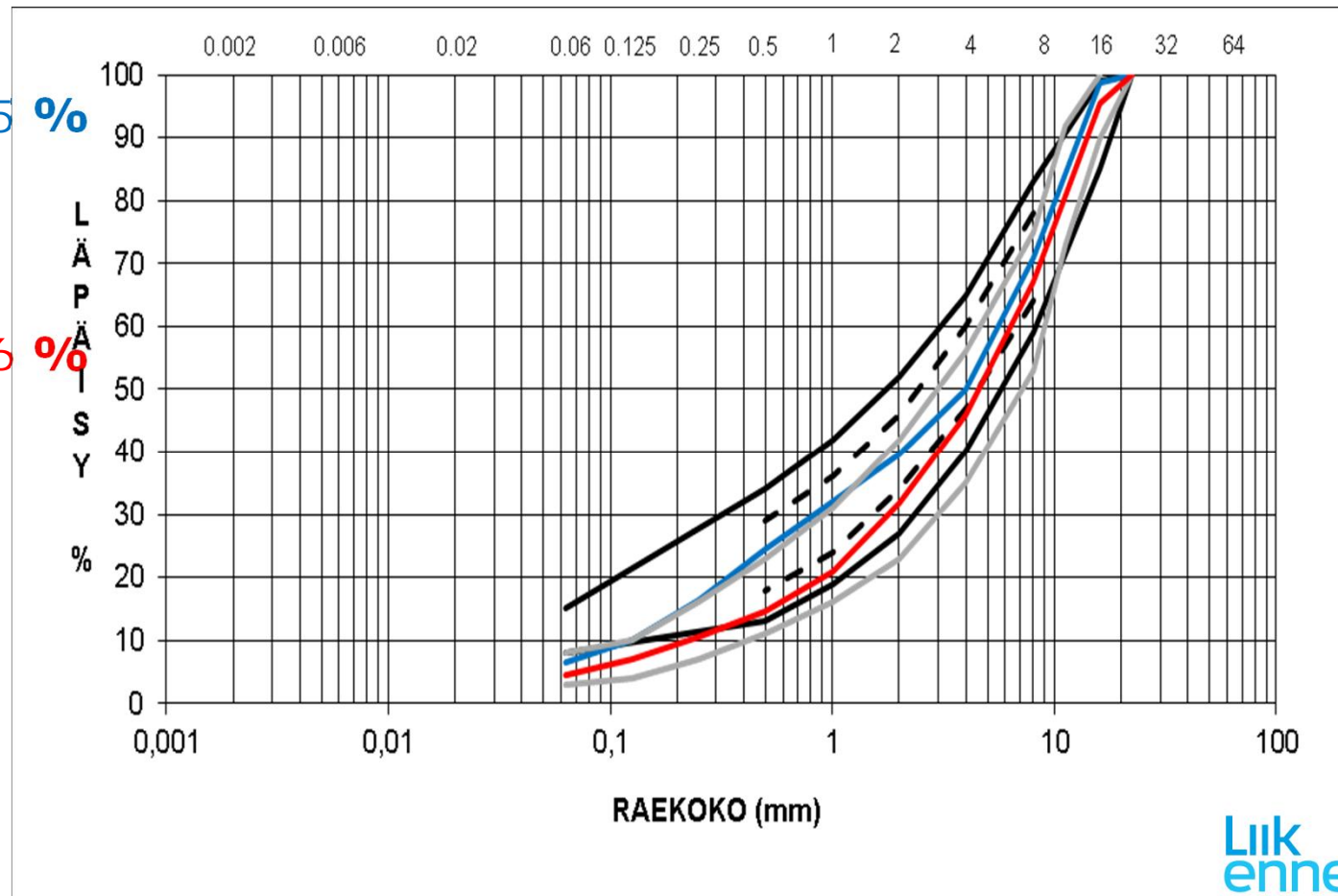
Urakka xx

Materiaali 1:

<0,063 mm: 6,5 %

Materiaali 2:

<0,063 mm: 4,6 %

Siltojen hoito

Siltojen hoito- ja vuositarkastuskoulutus vuonna 2016

- ❑ **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus,
Veteraaninkatu 1 Oulu**

Kymmenen virran sali

- ❑ **Tiistaina 24.5.2016 klo 9-16**

